

Μια Πρόταση Για Την Επανεκκίνηση Της Ελληνικής Οικονομίας

Πώς πρέπει η Ελλάδα να αξιοποιήσει το Ταμείο Ανάκαμψης και ποια δημοσιονομική πολιτική πρέπει να ακολουθήσει το επόμενο διάστημα;

Μια έρευνα της διαΝΕΟσις

Η Κατάσταση Σήμερα

Η ύφεση στον κόσμο, την Ευρώπη και την Ελλάδα βαθαίνει. Τα νοικοκυριά καταναλώνουν λιγότερο, αλλά αποταμιεύουν περισσότερο: **οι καταθέσεις στις ελληνικές τράπεζες ήταν αυξημένες κατά 8,5% τον Ιούνιο του 2020**, σε σχέση με πέρυσι.

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει μια βαθύτερη κρίση σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες επειδή:

- 1) η οικονομία της βασίζεται κυρίως στις υπηρεσίες, οι οποίες εξαρτώνται από την εγχώρια και διεθνή ζήτηση,
- 2) οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κυρίως από μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που δύσκολα αντέχουν παρατεταμένες πιέσεις ρευστότητας.

Την ίδια ώρα, **ο κλάδος της μεταποίησης** άντεξε πολύ καλύτερα από ό,τι η υπόλοιπη οικονομία (αλλά παραμένει αποδυναμωμένος) ενώ, καθώς η υποχρέωση της χώρας για υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα προσωρινά **εγκαταλείφθηκε**, το ελληνικό κράτος μπόρεσε να χρησιμοποιήσει δημοσιονομικά και χρηματοπιστωτικά εργαλεία για να ενισχύσει **εισοδήματα** και **ρευστότητα** επιχειρήσεων.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας οι δαπάνες του δημοσίου για μισθοδοσία και μεταβιβάσεις (επιδόματα) **αυξήθηκαν**, ενώ τα έσοδα της άμεσης και έμμεσης φορολόγησης **μειώθηκαν**.

Ποιες είναι οι προοπτικές που διαμορφώνονται για την ελληνική οικονομία μετά από το σοκ της πανδημίας; Πόσο μεγάλη είναι η ευκαιρία του Ταμείου Ανάκαμψης της Ε.Ε.; Πώς πρέπει να αλλάξουν το ασφαλιστικό και το φορολογικό μας σύστημα, και ποιοι πρέπει να είναι οι στόχοι για το χρέος μετά την πανδημία;

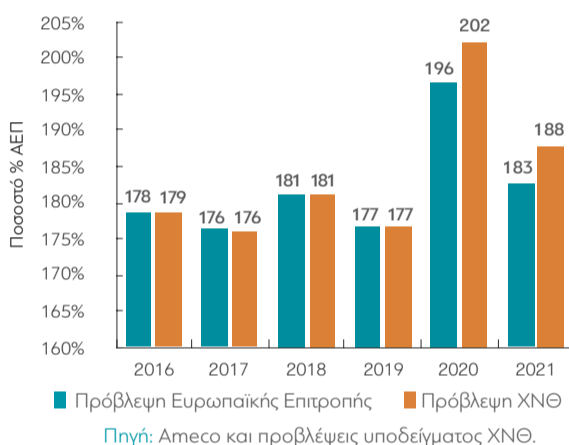
Ξεκινώντας από την **τριπλή πρόταση** για την αναμόρφωση του ασφαλιστικού και του φορολογικού συστήματος και τη διαχείριση του δημοσίου χρέους που **δημοσίευσε η διαΝΕΟσις το 2018**, ομάδα ερευνητών υπό τον συντονισμό του **Νίκου Χριστοδουλάκη** συγκέντρωσαν τα νέα στοιχεία που διαμορφώνονται με την παγκόσμια κρίση του κορωνοϊού και τις εγχώριες και εξωτερικές κινήσεις αντιμετώπισής της, και κατέληξαν σε **μια σειρά από συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής**, καθώς και σε **συγκεκριμένα σενάρια** για την **ανάπτυξη**, την **απασχόληση** και την πορεία του **χρέους** μέχρι το 2040, αν οι προτάσεις αυτές υλοποιηθούν.

Τα έσοδα από έμμεσους φόρους (ΦΠΑ κλπ.) τον Μάρτιο του 2020 ήταν λιγότερα κατά €534 εκατ. από του Μαρτίου του 2019.

Η δημοσιονομική υστέρηση αναμένεται να ξεπεράσει τα €13 δισ., έναντι του 2019.

Καθώς το ΑΕΠ της χώρας θα συρρικνωθεί, **το ποσοστό του χρέους ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί πολύ, ξεπερνώντας ίσως το 200% -κάτι που δεν συνέβη ούτε τη δεκαετία των μνημονίων.**

Εξέλιξη Δημοσίου Χρέους Ως Ποσοστό (%) ΑΕΠ

Το νέο ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας

€750 δισ.

προστίθενται στις χρηματοδοτήσεις που προβλέπονταν ήδη στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό.

€32 δισ.

από τα χρήματα αυτά θα έρθουν στην Ελλάδα.

Στην Ελλάδα το διάστημα 2021-2027 θα εισέλθουν:

- Ταμείο Ανάκαμψης - Χρηματοδοτήσεις: **€19,5 δισ.**
- Ταμείο Ανάκαμψης - Δάνεια: **€12,5 δισ.**
- ΕΣΠΑ 2021-2027: **€22 δισ.**
- ΚΑΠ: **€18 δισ.**
- Σύνολο: **€72 δισ.**

Προτάσεις Πολιτικής

Η έρευνα προτείνει μια σειρά από ταυτόχρονες παρεμβάσεις:

■ **Επενδύσεις σε υποδομές και παραγωγή**, στους τομείς που ορίζονται από το Ταμείο Ανάκαμψης (πράσινη οικονομία, ψηφιοποίηση, ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού κλπ.).

■ **Ο στόχος των πρωτογενών πλεονασμάτων να μην ξεπερνά το 1,5%**, μετά τη λήξη της αναστολής το 2021. Τα περίπου €4 δισ. ετησίως που θα προκύπτουν από τη μείωση του παλαιού στόχου (3,5%) θα μπορούν να αξιοποιηθούν για την υποστήριξη μεταρρυθμίσεων, εισοδηματικές παρεμβάσεις, ενίσχυση αμυντικών δαπανών κ.ά.

■ **Αλλαγές στο ασφαλιστικό σύστημα** με μια σειρά από παρεμβάσεις που μειώνουν το μη-μισθολογικό κόστος εργασίας (ομογενοποίηση διατάξεων υπολογισμού των παροχών, κεφαλαιοποιητικός πυλώνας, προσωπικός λογαριασμός ασφάλισης για κάθε πολίτη).

■ **Αλλαγές στο φορολογικό σύστημα** για τη μείωση του φορολογικού βάρους, με απλοποίηση των φορολογικών συντελεστών και θεσμικές αλλαγές στους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

■ **Αυτασφάλιση επιχειρήσεων έναντι κινδύνων** για τη θωράκιση της οικονομικής δραστηριότητας από μελλοντικές κρίσεις, το κόστος των οποίων δεν πρέπει να αναλαμβάνουν εξ ολοκλήρου οι φορολογούμενοι.

■ **Ρυθμίσεις για τηλεργασία και τηλεπικερύν** με επενδύσεις σε ψηφιακά δίκτυα και επικαιροποίηση της εργασιακής νομοθεσίας.

Πώς θα αλλάξει η πορεία της ελληνικής οικονομίας;

Η έρευνα αποτυπώνει σενάρια για την πορεία της οικονομίας, αν υλοποιηθούν οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και αξιοποιηθούν τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης.

Σύμφωνα με τα σενάρια:

- Η **ανεργία**, εξαιρουμένου του αγροτικού δυναμικού, θα κυμαίνεται γύρω στο 11,14% μέχρι το 2030 και γύρω στο **8,25% μέχρι το 2040.**
- Το **χρέος** πέφτει κάτω από το 100% του ΑΕΠ έως το 2030 και **κοντά στο 60% το 2040.**